

ACCOUNTANTSVERSLAG 2021

Gemeente Soest

BDO

Aanbiedingsbrief

Aan:

de raad van de gemeente Soest
T.a.v. de griffier
Postbus 2000
3760 CA SOEST

Amstelveen, 6 juli 2022
Kenmerk: AV/JT/DR/AA22-1371

Ter informatie

De digitale versie van dit document is vanaf de inhoudsopgave interactief. Aan de hand van de navigatiebalk onderaan de pagina en/of de menustructuur bovenaan de pagina kan door het document genavigeerd worden.

VORIGE PAGINA

VOLGENDE PAGINA

INHOUDSOPGAVE

DASHBOARD

Geachte leden van de raad,

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Gemeente Soest (hierna te noemen ‘gemeente’) gecontroleerd. Zoals afgesproken in onze opdrachtbevestiging d.d. 12 oktober 2021, ontvangt u hierbij ons accountantsverslag 2021. In dit verslag hebben we de belangrijkste bevindingen en conclusies van de jaarrekeningcontrole opgenomen.

De jaarrekening van de gemeente Soest geeft een getrouw beeld en de baten, lasten en balansmutaties rechtmatig weer.

Onze bevindingen en aanbevelingen hebben wij afgestemd met de verantwoordelijke wethouder. Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het college van burgemeester en wethouders.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers van de Gemeente Soest bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle. Gelukkig heeft een belangrijk deel van de controle weer bij u op het gemeentehuis plaats kunnen vinden, wat het eenvoudiger en plezieriger maakt.

Wij zijn voornemens de controle van de jaarrekening op korte termijn af te ronden. Door de late oplevering 15 juni jongstleden van de verantwoordingen sociaal domein vanuit de gemeente Amersfoort staat dit onderdeel nog open in de controle. Wij verwachten de week van 4 juli een afronding van de jaarrekeningcontrole te kunnen realiseren.

Wij vertrouwen erop u met dit verslag van dienst te zijn. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op de inhoud te geven.

Met vriendelijke groet,
BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

drs. G.J. Verwoert RA
Partner en extern accountant Gemeente Soest

Inhoudsopgave

1. DASHBOARD

2. UITKOMSTEN JAARREKENINGCONTROLE

3. RESULTAAT & FINANCIËLE POSITIE

4. BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

BIJLAGEN

1. Dashboard

1.1 Dashboard accountantscontrole

1.1 Dashboard accountantscontrole

STREKKING CONTROLEVERKLARING		AANDACHTSPUNTEN VOOR 2022		RESULTAAT 2021																																											
Wij hebben een goedkeurende controleverklaring afgegeven waarin wij stellen dat de jaarrekening 2021 getrouw is en rechtmatig. De gehanteerde materialiteit voor fouten en onzekerheden bedraagt € 1.3 miljoen respectievelijk € 4 miljoen. Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening. De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV wordt nageleefd. De WNT is nageleefd. Wij hebben geen bevindingen ten aanzien van de SiSa-bijlage.		Op basis van de interim- en jaarrekeningcontrole 2021 zijn de voornaamste aandachtspunten voor 2022: Positionering van concerncontroller binnen de gemeente en samenwerking met verbijzonderde interne controle. Onderverdelen van de grondexploitatie Masterplan Soesterberg in subonderdelen en verantwoording hiervan in het overzicht baten en lasten (budgetneutraal). Borging van eigenaarschap voor processen.		<table><tr><th>(x €1.000)</th><th>2021</th><th>Begroting (na wijziging)</th></tr><tr><td>Saldo van baten en lasten</td><td>-6.549</td><td>3.441</td></tr><tr><td>Mutatie reserves</td><td>2.314</td><td>-5.185</td></tr><tr><td>Resultaat</td><td>-4.235</td><td>-1.744</td></tr></table> Het resultaat over 2021 bedraagt € 4,2 miljoen voordelig na mutaties in reserves (2020: € 1,8 miljoen voordelig), terwijl € 1,7 miljoen voordelig was begroot. Het resultaat wijkt circa 1,9% af van de totale begrotingsomvang. Deze afwijking ligt onder de drempel die wij als passend beschouwen voor gemeenten. De oorzaken van de afwijking lopen uiteen en worden toegelicht op pagina 13.		(x €1.000)	2021	Begroting (na wijziging)	Saldo van baten en lasten	-6.549	3.441	Mutatie reserves	2.314	-5.185	Resultaat	-4.235	-1.744																														
(x €1.000)	2021	Begroting (na wijziging)																																													
Saldo van baten en lasten	-6.549	3.441																																													
Mutatie reserves	2.314	-5.185																																													
Resultaat	-4.235	-1.744																																													
ONTWIKKELING		BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN		UW FINANCIËLE POSITIE VERGELEKEN																																											
Het aantal SiSa-regelingen is in 2020 en 2021 toegenomen naar 19. De regelingen vloeien voornamelijk voort uit Covid-19 gerelateerde activiteiten, welke de gemeente voor de burger moet organiseren. Het aantal activiteiten neemt voor de gemeente toe, alsmede de taken voor de administratie en afleggen van verantwoording over deze activiteiten. Hieraan gekoppeld zijn tevens onze controlewerkzaamheden toegenomen. De verliesvoorziening grondexploitatie Masterplan Soesterberg is afgenomen met € 3,3 miljoen. De afname van de voorziening wordt voornamelijk veroorzaakt door een verschuiving naar de reserve investeringsfonds.		Aanbestedingsrechtmatigheid: Op basis van de spendanalyse hebben wij de lasten uit hoofde van een aantal contracten als onrechtmatig meegewogen in ons oordeel. De geconstateerde fouten hebben betrekking op diensten en leveringen en bedragen voor <u>2021 € 753.000</u> (2020: € 543.000). Bij de geconstateerde onrechtmatigheden zitten geen nieuwe contracten. Onzekerheden bestaan voor PGB's via het SVB (€ 260.000) alsmede Wmo en Jeugdzorg onder anderen via de gemeente Amersfoort (€0) Vooruitgang is zichtbaar in de naleving op rechtmatigheid. Zo is voor het merendeel sprake van oude contracten waarop de onrechtmatigheden betrekking hebben.		<table><tr><th></th><th colspan="5">GTK 2021</th></tr><tr><th></th><th>2020</th><th>2021</th><th>Minst risicovol</th><th>Neutraal</th><th>Meest risicovol</th></tr><tr><td>Solvabiliteit</td><td>38%</td><td>38%</td><td>>50%</td><td>20-50%</td><td>< 20%</td></tr><tr><td>Grondexploitatie</td><td>1%</td><td>3%</td><td>< 20%</td><td>20-35%</td><td>> 35%</td></tr><tr><td>Netto/gecorrigeerde schuldquote</td><td>24%</td><td>21%</td><td>< 90%</td><td>90-130%</td><td>> 130%</td></tr><tr><td>Structurele exploitatieruimte</td><td>-1%</td><td>1%</td><td>> 0%</td><td>0%</td><td>< 0%</td></tr><tr><td>Belastingcapaciteit</td><td>89%</td><td>97%</td><td>< 95%</td><td>95-105%</td><td>>105%</td></tr></table>			GTK 2021						2020	2021	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol	Solvabiliteit	38%	38%	>50%	20-50%	< 20%	Grondexploitatie	1%	3%	< 20%	20-35%	> 35%	Netto/gecorrigeerde schuldquote	24%	21%	< 90%	90-130%	> 130%	Structurele exploitatieruimte	-1%	1%	> 0%	0%	< 0%	Belastingcapaciteit	89%	97%	< 95%	95-105%	>105%
	GTK 2021																																														
	2020	2021	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol																																										
Solvabiliteit	38%	38%	>50%	20-50%	< 20%																																										
Grondexploitatie	1%	3%	< 20%	20-35%	> 35%																																										
Netto/gecorrigeerde schuldquote	24%	21%	< 90%	90-130%	> 130%																																										
Structurele exploitatieruimte	-1%	1%	> 0%	0%	< 0%																																										
Belastingcapaciteit	89%	97%	< 95%	95-105%	>105%																																										
DASHBOARD	JAARREKENING	FINANCIËLE POSITIE	BEVINDINGEN	BIJLAGEN																																											

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

- 2.1 Corona en impact op de jaarrekeningcontrole
- 2.2 De jaarrekening is getrouw & rechtmatig
- 2.3 Rechtmatigheid van de jaarrekening
- 2.4 Uw Top-3 aandachtspunten voor 2022

2.1 Corona en impact op de jaarrekeningcontrole (1)

COVID-19 impact op boekjaar 2021

Zie hiervoor onze managementletter en de BADO-notitie

Het proces van de totstandkoming en controle van de jaarrekening is goed verlopen

De gevolgen van COVID-19 zijn nader toegelicht in paragraaf Corona

Inleiding: COVID-19 en de jaarrekening 2021

Tijdens de controle hebben wij aandacht besteed aan de impact van de coronapandemie op de gemeente Soest. Hieromtrent hebben wij overleg gevoerd met het management/de directie. De coronacrisis heeft grote gevolgen gehad voor de operationele activiteiten van de gemeente Soest. Evenwel zijn de financiële gevolgen van de crisis relatief beperkt. In de jaarrekening en de tussentijdse rapportages is door de organisatie gerapporteerd over deze impact voor de gemeente Soest. Ook voor 2022 zal dit naar verwachting nog het geval zijn.

Eind februari 2021 is de BADO-notitie met betrekking tot de 'COVID-19-effecten en -risico's voor decentrale overheden' uitgekomen. In deze notitie is een groot aantal aandachtspunten beschreven voor het opstellen en controleren van de jaarrekening 2020. Deze notitie is ook van toepassing voor de jaarrekening 2021. Wij verwijzen voor deze aandachtspunten, de impact op getrouwheid en rechtmatigheid, de controleaanpak en de specifieke attentiepunten ten aanzien van de posten in de jaarrekening naar deze notitie (zie: [notitie-effecten-en-
risicos-corona-voor-jaarrekening-2020-decentrale-overheden.pdf \(nba.nl\)](https://nba.nl/note-effecten-en-risico's-corona-voor-jaarrekening-2020-decentrale-overheden.pdf)).

In deze paragraaf informeren wij u over het proces van onze controle in relatie tot COVID-19 en onze specifieke bevindingen die impact hebben op onze controle, de verslaggeving en onze controleverklaring. Voor een analyse van het resultaat verwijzen wij naar de jaarrekening (paragraaf Corona) en naar paragraaf 3.1 van dit verslag.

De totstandkoming van de jaarrekening en het proces van de controle i.r.t. COVID-19

Zowel het samenstellen van de jaarrekening als onze controle heeft deels digitaal en op afstand plaatsgevonden. Naar aanleiding van dit proces hebben wij de volgende opmerkingen:

- Ook al zijn we het digitale werken al meer dan een jaar gewend, het blijft mooi om te constateren dat het mogelijk is geweest de jaarrekening tijdig op te stellen en te controleren. De samenwerking was, ondanks alle COVID-19 maatregelen, plezierig en constructief. In de eindejaarscontrole konden we weer fysiek op het gemeentehuis zijn.
- Ter voorbereiding op de jaarrekeningcontrole wordt door de gemeentelijke organisatie documentatie verzameld uit verschillende bronnen. Het digitale werken vormt een extra uitdaging om informatie tijdig en van de juiste kwaliteit uit de verschillende bronnen te verzamelen.

Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid dit proces met u te evalueren.

Impact op verslaggeving

Het BBV kent zoals bekend een aantal verplicht voorgeschreven paragrafen. Het staat de gemeente vrij om naast de verplichte paragrafen, zelf paragrafen aan de begroting of jaarstukken toe te voegen. COVID-19 is een gebeurtenis die niet slechts aan één programma of taakveld is toe te rekenen. Het heeft betrekking op de gehele gemeente en heeft betrekking op veel programma's en taakvelden. De gemeente heeft er daarom voor gekozen om in één overzichtelijke paragraaf toe te lichten welke gevolgen COVID-19 op de Gemeente Soest heeft (gehad) en welke maatregelen, activiteiten en werkzaamheden de gemeente heeft genomen.

Tozo-regeling

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo) is een van de steunmaatregelen van het kabinet om zelfstandige ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis en voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud en in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen op te vangen. De regeling kent verschillende tranches met verschillende rechtmatigheidsvereisten:

- ▶ Tozo 1: aanvragen tussen 1 maart 2020 tot 1 juni 2020
- ▶ Tozo 2: aanvragen vanaf 1 juni 2020 tot 1 oktober 2020
- ▶ Tozo 3: aanvragen vanaf 1 oktober 2020 tot 1 april 2021
- ▶ Tozo 4: aanvragen vanaf 1 april 2021 tot 1 juli 2021
- ▶ Tozo 5: aanvragen vanaf 1 juli 2021 tot 1 oktober 2021

Uw gemeente heeft in het kader van de Tozo-regeling een voorschot van het Rijk ontvangen van € 2,7 miljoen. Via de SiSa-bijlage bij de jaarrekening legt u verantwoording af aan het Rijk. De regeling wordt uitgevoerd door Gemeenschappelijke regeling Baarn Bunschoten Soest (BBS) onder verantwoordelijkheid van Gemeente Soest (mandaat). De bestedingen in het kader van de Tozo-regeling over 2021 bedragen € 2,1 miljoen voor levensonderhoud en € 0,1 miljoen verstrekking in het kader van bedrijfskapitaal. Wij hebben de SiSa-bijlage gecontroleerd aan de hand van de aanwijzingen van het ministerie in de Nota Verwachtingen Accountantscontrole d.d. 20 januari 2022 en de nadere richtlijnen van de Sectorcommissie Decentrale Overheden van de NBA. Uit onze controle zijn geen fouten en onzekerheden gebleken.

Overige corona gerelateerde signaleringen

In onze controle hebben wij uitgebreid aandacht besteed aan de impact van het coronavirus op de jaarrekening 2021. De belangrijkste effecten van corona op gemeente Soest zijn:

- De Tozo-regeling.
- Extra lasten voor Toezicht en handhaving regionale noodverordening coronamaatregelen.
- Lokale maatregelen voor ondernemers.
- De vaststelling van (additionele) subsidies.

2.2 De jaarrekening is getrouw

De jaarrekening 2021 is getrouw

Wij zijn voornemens bij de jaarrekening 2021 van de Gemeente Soest een goedkeurende controleverklaring af te geven met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid. Een goedkeurende verklaring met betrekking tot getrouwheid betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2021 als van de activa en passiva per 31 december 2021 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Wij hebben enkele controleverschillen geconstateerd van beperkte omvang welke door de gemeente zijn gecorrigeerd. Naast de geconstateerde en verwerkte controleverschillen, zijn tijdens onze controle tevens resterende controleverschillen geconstateerd ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 66.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

POST/OMSCHRIJVING VAN DE TOELICHTING (x € 1.000)	FOUTEN	ONZEKERHEDEN	VERWIJZING
Getrouwheid			
Sociaal domein - lasten Jeugdzorg en Wmo	-	-	
Sociaal domein - pgb Jeugdzorg en Wmo	-	260	4.2
Sociaal domein - Wmo ZIN en Jeugdzorg ZIN	-	-	
Totaal	-	260	
Materialiteit (1% voor fouten, 3% voor onzekerheden)	1.333	4.000	
Performance materialiteit (80% van de materialiteit)	1.066		
Door de gemeenteraad vastgestelde rapporteringstolerantie	66		

Wij hebben, voor zover mogelijk, het college verzocht om deze controleverschillen te corrigeren. Voor fouten onder de rapporteringstolerantie bevestigt het college dat zij van oordeel is dat deze posten zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel.

Wij concluderen dat de niet-verwerkte controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en zijn derhalve voornemens een goedkeurende verklaring te verstrekken met betrekking tot de getrouwheid.

2.3 Rechtmatigheid van de jaarrekening

De baten en lasten als ook de balansmutaties in de jaarrekening 2021 zijn in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving tot stand gekomen m.u.v. een saldo ad € 753.000.

Naast de gecorrigeerde en ongecorrigeerde controleverschillen in het kader van de getrouwheid van de jaarrekening zijn de volgende controleverschillen ten aanzien van het aspect rechtmatigheid geconstateerd. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 66.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

POST/OMSCHRIJVING VAN DE TOELICHTING (x € 1.000)	FOUTEN	ONZEKERHEDEN	VERWIJZING
Rechtmatigheid			
Ongesaldeerde getrouwheidsfouten en/of onzekerheden	-	260	Bijlage B
Aanbestedingsrechtmatigheid	753	-	
Totaal	753	260	
Materialiteit (1% voor fouten, 3% voor onzekerheden)	1.333	4.000	
Performance materialiteit (80% van de materialiteit)	1.066		
Door de gemeenteraad vastgestelde rapporteringstolerantie	66		

Wij concluderen dat de niet-verwerkte controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en zijn derhalve voornemens een goedkeurende verklaring te verstrekken met betrekking tot de rechtmatigheid.

Aanbestedingsrechtmatigheid

De onrechtmatigheden die wij hebben vastgesteld bestaan uit een divers aantal contracten. Hiervan is een groot deel van de contracten ouder dan drie jaar. Een doorkijk naar 2022 laat zien dat op basis van het huidige contractenbestand een beperktere onrechtmatigheid resteert. In 2021 zijn geen nieuwe onrechtmatige contracten afgesloten.

Positionering concerncontroller

Positionering concerncontroller en samenwerking met de VIC

De gemeente Soest heeft tot en met 2021 een concerncontroller gehad. De verbijzonderde interne controle heeft in 2021 direct aan de concerncontroller gerapporteerd. In 2022 is de functie concerncontroller belegd in een dubbelfunctie met teamleider financiën. Door deze dubbelfunctie is de concerncontroller mede verantwoordelijk voor de beheersing van financiële processen. Voor het objectief beoordelen van de resultaten uit de verbijzonderde interne controle is het niet wenselijk om eenzelfde persoon zowel als toets verantwoordelijke (concerncontroller) als procesverantwoordelijke te hebben. Deze organisatorische indeling sluit niet aan bij de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording, waarbij het college op basis van VIC-rapportages een oordeel geeft omtrent rechtmatigheid. Deze organisatorische indeling vergroot de omvang van onze controlewerkzaamheden, omdat wij niet kunnen steunen op de VIC-rapportage welke zijn aangeleverd vanuit de concerncontroller.

Reactie gemeente Soest:

Bij de interim invulling begin januari is deze rol tijdelijk gemengd geraakt omdat er een nieuwe structuur in ontwikkeling is geraakt voor het herinrichten van de financiële kolom. Het MT heeft de nieuwe inrichting vastgesteld waarbij ook de borging rondom de 'three lines of Control' wordt geborgd en zowel de lijn van concern control als ook de VIC een onafhankelijke positionering heeft ten aanzien van de rapportage en advisering.

Grondexploitatie Masterplan Soesterberg

Grondexploitatie Masterplan Soesterberg

Voor grondexploitatie Masterplan Soesterberg is initieel een bestemmingsplan opgesteld welke een grotere omvang heeft dan de gronden waarvoor een grondexploitatie is geopend. Wanneer als onderdeel van het Masterplan Soesterberg een stuk grond in ontwikkeling wordt genomen, adviseren wij een nieuwe grondexploitatie te open en deze nieuwe grondexploitatie zodanig administratief te verwerken. Dit betekent concreet dat resultaten op verschillende onderdelen van het Masterplan Soesterberg niet administratief binnen de totale grondexploitatie Masterplan Soesterberg kunnen worden verrekend. Het is verplicht om resultaten op grondexploitaties direct te verwerken in het overzicht van baten en lasten en het resultaat eventueel middels een raadsbesluit te bestemmen aan de bestemmingsreserve investeringsfonds.

Eigenaarschap binnen processen

Eigenaarschap binnen processen

De gemeente Soest ondervindt uitdagingen in het beleggen van eigenschap voor processen binnen de organisatie. Door deze uitdagingen is het lastig om benodigde informatie accuraat en tijdig uit de organisatie te halen. In combinatie met personeelwisselingen ontstaat het risico op het niet belegd hebben van taken en verantwoordelijkheden voor processen. Wij adviseren om een totaaloverzicht van taken en verantwoordelijkheden te maken en deze taken en verantwoordelijkheden toe te wijzen aan functie ter waarborging dat alle taken worden uitgevoerd en verantwoordelijkheden worden genomen.

Reactie gemeente Soest

Vanuit het bestuurlijke programma is een programmaplan opgesteld waarbij in diverse faseringen gewerkt wordt aan het oplossen van de geconstateerde knelpunten. Het programmaplan bedrijfsvoering komt voort uit het realiseren van het eerder vastgestelde concernplan. De ambtelijke organisatie heeft de problematiek scherp en tracht met de beschikbare capaciteit naar de best passende oplossingen toe te werken.

3. Resultaat & financiële positie

- 3.1 Resultaat 2021
- 3.2 Uw financiële positie vergeleken
- 3.3 Dashboard financiële positie
- 3.4 Ons beeld van uw financiële positie

3.1 Resultaat 2021

Resultaat 2021
ten opzichte van de
gewijzigde begroting
bedraagt voordelig
EUR 2,5 miljoen

Belangrijkste
afwijkingen in het
resultaat 2021 op
programma's

De gevolgen van
Corona zijn hier
zichtbaar doordat
gelden nog niet
uitgegeven zijn als
gevolg van maatregelen
en capaciteits-
problemen bij
leveranciers.

Het resultaat van Gemeente Soest over het jaar 2021 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 2,5 miljoen voordelig. In het onderstaand overzicht is het resultaat in het kort weergegeven:

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN (x 1.000)	2021	BEGROTING NA WIJZIGINGEN	VERSCHIL	IN %
Saldo van baten en lasten	-6.549	3.441	-9.990	-7,49%
Onttrekkingen reserves	-9.710	-13.118	3.408	2,55%
Dotatie aan reserves	12.024	7.933	4.091	3,06%
Resultaat	-4.235	-1.744	-2.491	-1,88%

-/- is meer baten dan lasten

De belangrijkste afwijkingen van de begroting na wijzigingen worden toegelicht in de jaarrekening onder hoofdstuk 3 onderdeel "Toelichting belangrijkste afwijkingen per programma".

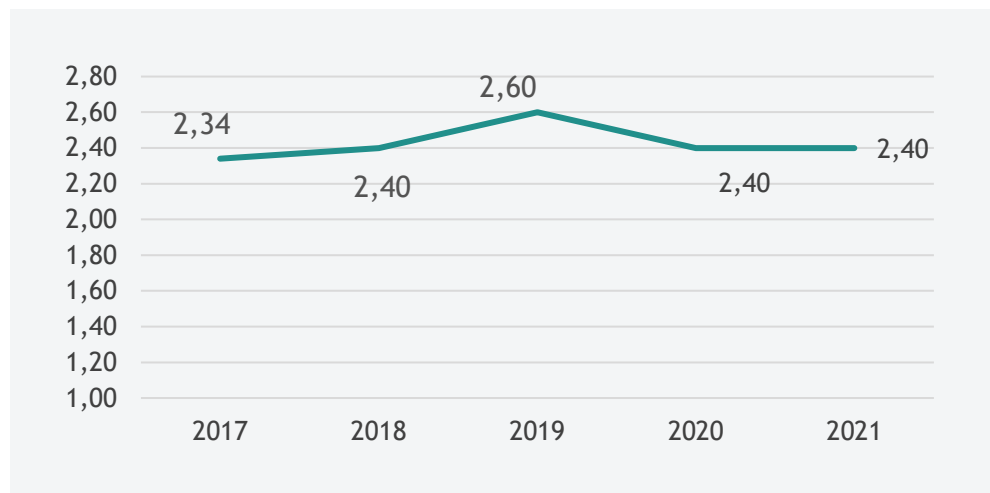
Het resultaat 2021 wijkt -1,88% af van de totale begrote lasten (na wijziging). Op basis van onze ervaringsnorm bij decentrale overheden is een afwijking van 2-3% inherent aan een complex begrotingsproces. Zoals in de jaarrekening terug te lezen is zijn de grootste meevallers in de gerealiseerde cijfers 2021 :

- Programma 1: afloop wachtgeldverplichting zorgt voor lager lasten (€ 251.000).
- Programma 1: Terugvloeiing pensioenverplichting politieke ambtsdragers welke was ondergebracht bij een externe partij. Voor deze terugvloeiing is een voorziening APPA gevormd. (hogere baten en lasten € 1.300.000).
- Programma 2: Aanpassing voorziening Masterplan Soesterberg. (€ 3.500.000 lagere lasten - budget neutraal met mutatie reserves).
- Programma 2: Groot onderhoud wegen is deels doorgeschoven naar 2022 (€ 887.000 lagere lasten - budget neutraal met mutatie reserves).
- Programma 3: Definitieve BUIG inkomsten (€ 591.000 hoger).
- Programma 3: Lagere uitgaven groot onderhoud sportgebouwen en gebouwen kunst en cultuur (€ 533.000 en € 605.000 lagere lasten - budget neutraal met mutatie reserves).
- Algemene dekkingsmiddelen: voordeel decembecirculaire (€ 673.000) en budget Covid-19 (€ 95.000).

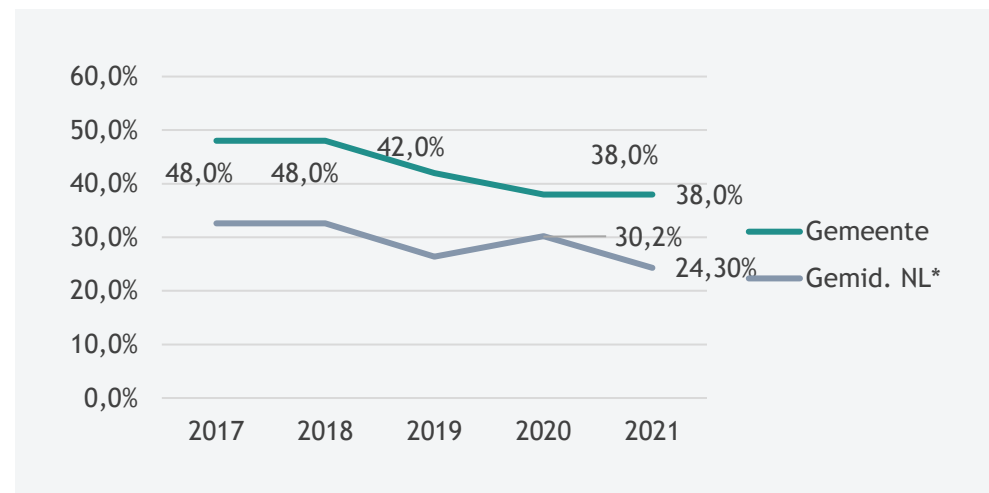
In september wordt de najaarsnota opgesteld. Bovengenoemde niet budget neutrale meevallers zijn pas zichtbaar na vaststelling van deze rapportage en zijn daarom in deze bestuursrapportage niet meegenomen als begrotingswijzigingen.

3.2 Uw financiële positie vergeleken

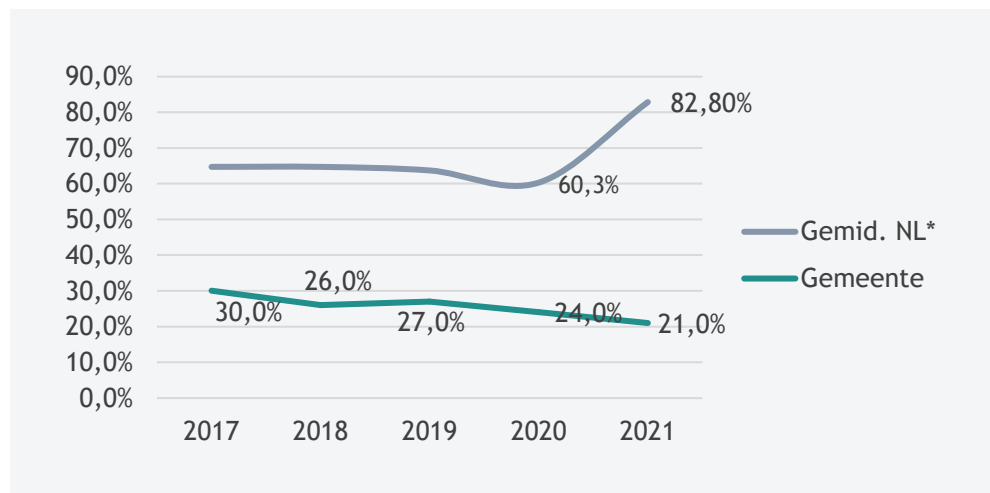
RATIO WEERSTANDSVERMOGEN

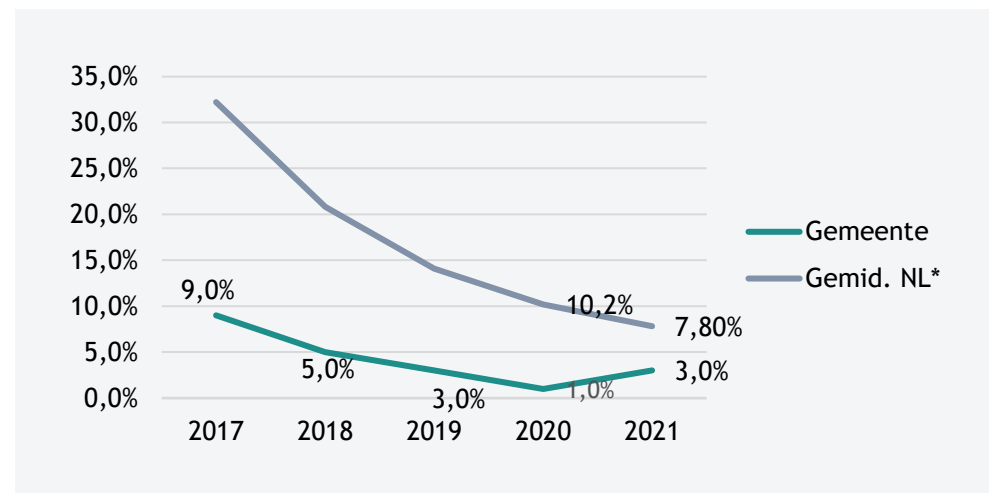
SOLVABILITEITSRATIO

NETTO SCHULDQUOTE

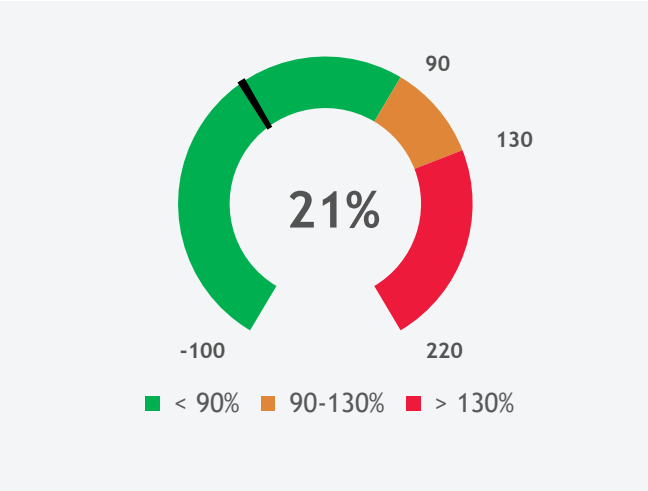
RATIO GRONDEXPLOITATIE

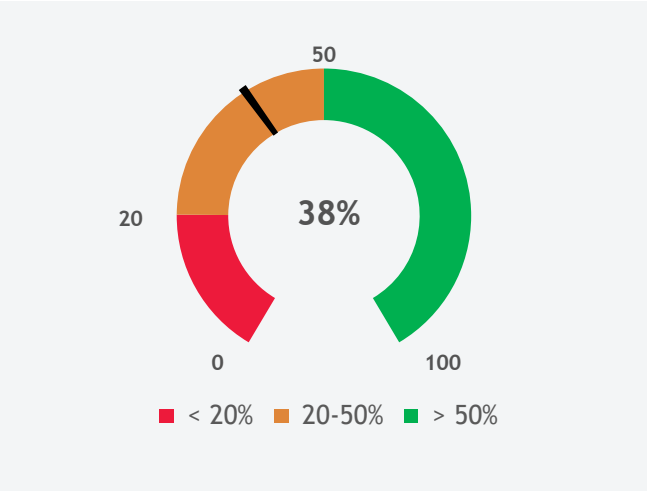
De bron voor de gemiddelden NL betreft het gemiddelde voor gemeenten in de categorie 25.000-50.000 inwoners. Data gebaseerd op Benchmark Nederlands Gemeenten van BDO.

3.3 Dashboard financiële positie | Radars kengetallen

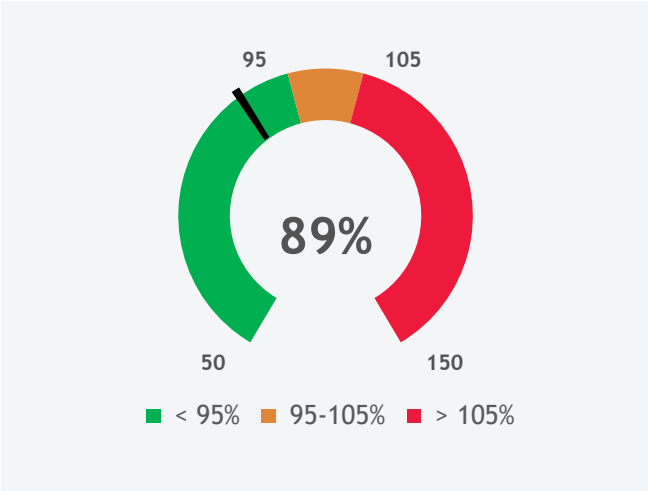
NETTO SCHULDQUOTE

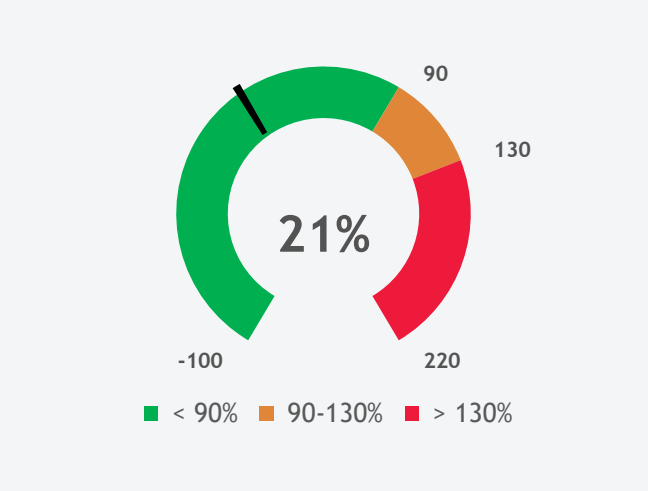
SOLVABILITEIT

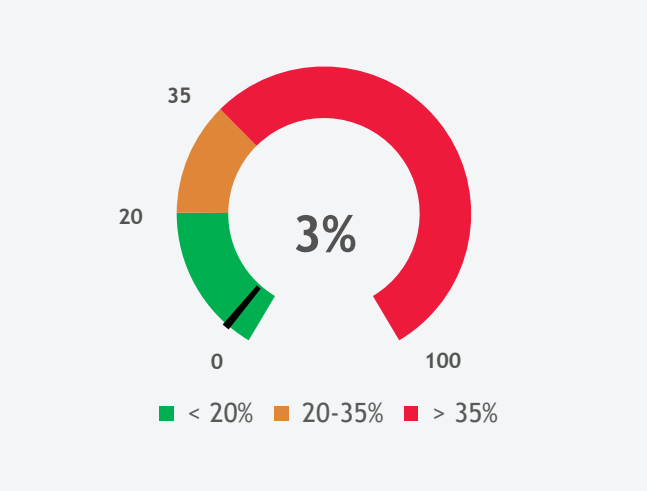
BELASTINGCAPACITEIT

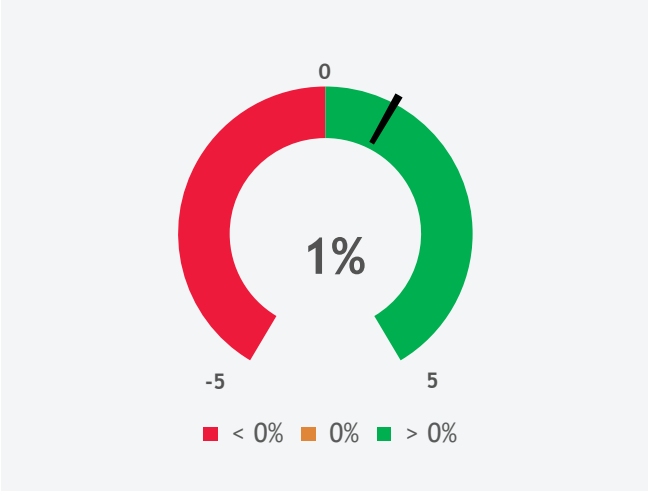
(GECORRIGEERDE) SCHULDQUOTE

GRONDEXPLOITATIE

STRUCTURELE EXPLOITATIERUIMTE

3.4 Ons beeld van uw financiële positie

Kengetallen moeten in relatie tot elkaar worden gezien

Signaleringswaarden GTK 2021 als referentiewaarden

Uw financiële positie is voldoende

Uw weerstandsvermogen is gelijk gebleven

De gemeente kan aan haar lange termijnverplichtingen voldoen

Financieel risico als gevolg van de grondexploitatie is minst risicovol

Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gemaakt van de financiële positie van de gemeente. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling van) uw financiële positie, mede in relatie tot de landelijke benchmark.

Signaleringswaarden volgens het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 2021 (GTK 2021)

Vanuit hun taak als financieel toezichthouder hebben de twaalf provincies een gemeenschappelijk financieel toezichtkader opgesteld. In het GTK 2021 zijn signaleringswaarden opgenomen voor de financiële kengetallen zoals opgenomen in het jaarverslag van de gemeente. Wij hebben deze signaleringswaarden als referentie gebruikt bij ons beeld van uw financiële positie.

Weerstandsvermogen Gemeente Soest is uitstekend

In de paragraaf weerstandsvermogen heeft het college een overzicht opgenomen van de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bedraagt € 13,6 miljoen (2020: € 12,9 miljoen). In het weerstandsvermogen ultimo 2021 is geen bedrag meegeteld van vrij aanwendbare bestemmingsreserves. In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de onderkende risico's benoemd. De gemeente Soest heeft op basis van interne berekeningen het totale bedrag aan risico's waaraan de organisatie is blootgesteld, ingeschat op € 5,6 miljoen. Het weerstandsvermogen van de gemeente Soest is daarmee volgens het GTK 2021 uitstekend te noemen.

Solvabiliteit en netto schuldquote

De solvabiliteit bedraagt ultimo 2021 38%. Voor de solvabiliteit geldt dat hoe hoger dit percentage is, hoe beter de Gemeente Soest in staat is om haar verplichtingen op lange termijn te voldoen. De netto schuldquote bedraagt 21%. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en de hoogte van de investeringen uit het nabije verleden. Deze quote valt in het minst risicovolle deel volgens de GTK 2021. Voor zowel de ontwikkelingen in de solvabiliteit als de netto schuldquote hebben wij geen belangrijke signaleringen.

Ratio grondexploitatie

Voor de ratio grondexploitatie geldt dat hoe lager deze is, hoe beter. De ratio grondexploitatie van de Gemeente Soest is 3% (de waarde van de grond ten opzichte van de totale baten). De ratio grondexploitatie < 20% is het minst risicovol te noemen volgens het GTK 2021.

4. Belangrijkste bevindingen

- 4.1 Interne beheersing en rechtmatigheidsverantwoording
- 4.2 Sociaal domein uitgelicht
- 4.3 Ontwikkeling grondexploitaties
- 4.4 BBV, WNT en SiSa
- 4.5 Begrotingsrechtmatigheid

Nog aandachtspunten in de interne beheersing. Onze controle vooral gegevensgericht. Zie ook managementletter 2021

Fraude(risico) beheersing is een actueel thema dat voor 2022 nadrukkelijk in de controleverklaring wordt meegenomen

Interne beheersing en onze aanpak voor 2021

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij een interim-controle uitgevoerd. De bevindingen naar aanleiding van deze controle hebben wij opgenomen in onze managementletter d.d. 8 december 2021.

Samenvattend hebben wij geconstateerd dat er bij uw gemeente, net als veel andere gemeenten, nog aandachtspunten resteren. Dit betekent niet dat uw gemeente niet in control is, maar wel dat het in control zijn voor ons niet toetsbaar blijkt uit controlesporen in de processen en systemen. Derhalve konden wij het afgelopen jaar voor onze controle niet volledig steunen op uw interne beheersing in alle belangrijke processen en hebben wij de jaarrekening voornamelijk achteraf en gegevensgericht gecontroleerd (middels deelwaarnemingen, cijferbeoordelingen, steekproeven etc.). Samengevat waren de belangrijkste punten uit onze managementletter:

- De coronamaatregelen hebben niet tot noemenswaardige veranderingen in (beheersing van) de processen heeft geleid.
- Op IT gebied moet de gemeente een belangrijke stap zetten in het financiële systeem Decade en gestructureerde controle van de juiste inrichting van bevoegdheden (op basis van een zgn. “soll matrix”).
- De naleving van de aanbestedingswetgeving is niet optimaal, de contracten(- en verplichtingen)administratie biedt niet de gewenste informatie.

Wij hebben in onze managementletter opgeroepen om de mogelijkheden op het gebied van de interne beheersing te bepalen, zodat wij ook onze controleaanpak daarop kunnen aanpassen. Enerzijds omdat het niveau van interne beheersing de primaire verantwoordelijkheid is van het college / de organisatie en anderzijds om te voorkomen dat wij de lat in onze controleaanpak te hoog leggen en daar elk jaar met dezelfde bevindingen over blijven rapporteren.

Fraude

De komende jaren zal er vanuit de accountantscontrole nog nadrukkelijker aandacht worden gegeven aan fraudepreventie. Onze beroepsorganisatie, de NBA, heeft in 2022 de notitie ‘[Frauderisicobeheersing aanbevelingen voor bestuurders en toezichthouders](#)’ uitgebracht. In deze notitie komt nadrukkelijk de rol van bestuurders en toezichthoudende organen, zoals de gemeenteraad, bij het voorkomen en detecteren van fraude aan de orde. Door de nadruk te leggen op het voorkomen van fraude, kunnen de gelegenheden die tot fraude leiden, afnemen. Dit vraagt om actief toezicht op risico's en beheersmaatregelen ter voorkoming van fraude. Ook de accountant heeft hierin een belangrijke rol. De landelijke pilots waar in de controleverklaring 2020 van de accountant uitgebreider wordt gerapporteerd over het thema fraude (o.a. Gemeente Breda) hebben bijgedragen aan de best practices. De best practices van de NBA zijn erop gericht het fraudebewustzijn en de frauderisicobeheersing te vergroten. In onze managementletter hebben wij reeds aandacht gevraagd voor dit onderwerp.

Graag gaan wij met u in overleg over het vergroten van de actieve rol van de auditcommissie ten aanzien van frauderisicobeheersing. Bijvoorbeeld door jaarlijks één of meerdere onderkende frauderisico's (en indien van toepassing de interne beheersingsmaatregelen die zijn genomen om deze frauderisico's te mitigeren) nader te laten onderzoeken door de interne audit afdeling, uw accountant of gespecialiseerde (fraude)onderzoekers.

Invoering rechtmatigheids- verantwoording 2022

Update Invoering rechtmatigheidsverantwoording door het college met ingang van 2022

In onze eerdere rapportages zijn wij uitgebreid ingegaan op de ontwikkeling van de rechtmatigheidscontrole door de externe accountant naar de rechtmatigheidsverantwoording door het college. De commissie BBV heeft in december 2020 de concept notitie rechtmatigheidsverantwoording met de nadere spelregels voor de rechtmatigheidsverantwoording ter consultatie openbaar gemaakt en heeft in augustus 2021 de kadernota rechtmatigheid 2022 gepubliceerd. Het wetsvoorstel 'versterking decentrale rekenkamers' is op 31 mei jl. aangenomen door de Tweede Kamer. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is ook een onderdeel van dit wetsvoorstel. De rechtmatigheidsverantwoording wordt per boekjaar 2023 ingevoerd.

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft gevolgen voor de (interne) beheersing van de organisatie en ook de rol van de accountant verandert hierdoor. Wij verwachten dat dit voor de meeste gemeenten een uitdaging is, maar naar onze mening ook een kans voor uw organisatie en interne beheersing. De gemeente Soest wordt met ingang van verslagjaar 2023 immers zelf verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording en moet het college een (onderbouwde) mededeling doen omtrent de naleving van de rechtmatigheid. De wetswijziging is niet alleen een technische verandering, maar ook een cultuurverandering die effect heeft op de bedrijfsvoering van de organisatie.

Stand van zaken binnen uw gemeente

Gemeente Soest heeft concrete stappen genomen ter voorbereiding op de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. In 2021 is gestart met een ambitiedocument dat door de raad is vastgesteld, waarin op hoofdlijnen aangegeven is hoe ze de wetswijziging willen invoeren en hoe de gemeente gaat verantwoorden. In het ambitiedocument is vastgelegd dat de verantwoordingsgrens voor een goedkeurende verklaring op rechtmatigheid op 1% van de begroting is vastgesteld. Voor de interne beheersing en controle zal echter een signaleringsgrens van 1% worden gehanteerd. Door de interne controle in te richten op de grens van 1% sluit u aan bij de visie van BDO.

In het Verbijzonderde Interne Controleplan voor het jaar 2021 is beschreven hoe Soest de rechtmatigheid zal toetsen en hoe zij tot een oordeel komt. De gemeente tracht de Verbijzonderde Interne Controle op een dusdanig niveau vorm te geven dat dit afdoende is voor de accountant om -zonder additionele controles- tot een getrouwheidsoordeel over de rechtmatigheidsverklaring te komen.

In de managementletter 2021 hebben wij u een aantal aandachtspunten meegegeven die voortvloeien uit de invoering van de kadernota rechtmatigheid 2022. De gemeente heeft de volgende maatregelen genomen ter naleving van de kadernota rechtmatigheid 2022:

Reactie gemeentelijke organisatie:

Voor de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording en de nieuwe Kadernota Rechtmatigheid 2022 heeft de organisatie diverse voorbereidingen getroffen. Zo zijn verordeningen geactualiseerd en is in de Jaarstukken 2021 in de paragraaf Bedrijfsvoering een start gemaakt met een uitgebreidere toelichting op rechtmatigheid. In 2022 zal de organisatie samen met de accountant verdere afspraken maken over de wijze waarop de organisatie de rechtmatigheid gaat vaststellen.

Stand van zaken binnen uw gemeente

4.2 Sociaal domein uitgelicht (1/2)

Sociaal domein 2021
bedragen circa
€ 40,9 miljoen

Fout pgb mede
gebaseerd op
projectiebrieven

Rechtmatigheid fouten
pgb € 11.500

Financiële fouten pgb
€ 13.700

Onzekerheden pgb
geraamd op € 260.000

Sociaal domein in de jaarrekening

De lasten van Gemeente Soest met betrekking tot het sociaal domein bedragen over 2021 circa € 40,9 miljoen. In hoofdlijnen zijn deze lasten als volgt opgebouwd:

ONDERDEEL	2021	2020
Jeugdzorg ZIN	12,1	11,3
Wmo	6,0	5,9
PGB	0,8	0,9
Participatiewet	9,8	10,2
Tozo	2,2	6,4
Totaal	30,9	34,8

Geraamde fout in de persoonsgebonden budgetten

De SVB controleert zorgovereenkomsten, toetst facturen en declaraties en betaalt uit aan zorgverleners of andere instellingen. Uw gemeente verstrekt de beschikkingen pgb en is verantwoordelijk voor een adequate cliëntregistratie en het vaststellen van de prestatielevering. Uit de accountantscontrole 2021 bij de SVB blijkt dat landelijk sprake is van een verklaring met beperking. Ten aanzien van de rechtmatigheidsfouten zijn de foutpercentages opgenomen in de gemeente specifieke projectiebrieven. Voor Gemeente Soest zijn de percentages voor rechtmatigheidsfouten en voor getrouwheidsfouten voor zowel de Wmo als Jeugdzorg opgenomen in onderstaande tabel:

PGB PER CATEGORIE	FINANCIËLE RECHTMATIGHEIDSFOUT	FINANCIËLE GETROUWHEIDSFOUT
Jeugdzorg	1,64%	1,58%
Wmo	1,05%	1,71%

De financiële rechtmatigheidsfout voor pgb voor de Gemeente Soest bedraagt circa € 11.500, bestaande uit € 4.000 Wmo en € 7.500 Jeugdzorg. Voor de getrouwheidsfouten geldt dat deze gelijk zijn voor alle gemeenten in Nederland. De financiële getrouwheidsfout bedraagt € 13.700, bestaande uit € 6.500 Wmo en € 7.200 Jeugdzorg.

De SVB toetst niet op levering van de zorg. Hierdoor is er sprake van een onzekerheid. De gemeente verkrijgt echter zekerheid door intern ingerichte processen, zoals het toekenningsproces, de controles op betalingen en de controleverklaring van zorginstellingen die via de regio ontvangen worden, waardoor deze onzekerheid deels teniet wordt gedaan. De processen van pgb Jeugdzorg en Wmo lopen op een aantal onderdelen verschillend, waardoor voor Jeugdzorg en Wmo niet dezelfde zekerheid wordt verkregen. Tevens verkrijgt de gemeente aanvullende zekerheid vanwege de ontvangsten van het CAK. Op basis van het zekerheidspercentage dat de Gemeente Soest hierdoor verkrijgt, zijn de onzekerheden voor pgb geraamd op circa € 260.000.

4.2 Sociaal domein uitgelicht (2/2)

Afwijkingen
bij productie-
verantwoordingen
€ -

Via de Nederlandse Beroepsorganisatie voor Accountants (NBA) is een review gedaan in overleg met ons waardoor wij kunnen steunen op de werkzaamheden van de accountant van de SVB. Daarbij concluderen wij dat de formele fouten zoals geconstateerd door de accountant van de SVB geen impact hebben op het rechtmatigheidsoordeel over de jaarrekening 2021 van uw gemeente.

Wmo ZIN

De productieomvang van Wmo ZIN bij zorginstellingen bedraagt in 2021 circa € 6,0 miljoen. De toekenning van voorzieningen in het kader van Wmo ZIN vindt plaats vanuit Gemeenschappelijke Regeling BBS. De gemeente heeft derhalve zelf geen inzicht in de cliënten en de gemaakte afspraken. De gemeente heeft een IC-plan opgesteld waarin de wijze van verantwoorden is opgenomen. Met betrekking tot de lasten Wmo ZIN vraagt de Gemeente Soest per zorginstelling om een controleverklaring bij de productieverantwoording op basis van het landelijk protocol.

Uit onze controle blijkt dat er door de Gemeente Soest geen verschillen zijn geconstateerd tussen de eigen administratie en de productieverantwoordingen welke zijn voorzien van een controleverklaring. De productieverantwoordingen zijn gelijk aan de lasten in de jaarrekening. Daarmee bestaat een fout omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van deze lasten.

Jeugdzorg ZIN

De productieomvang van Jeugdzorg ZIN bij zorginstellingen bedraagt in 2021 circa € 12,1 miljoen. De toekenning van voorzieningen in het kader van Jeugdzorg ZIN vindt plaats vanuit de Gemeenschappelijke Regeling BBS. De gemeente heeft derhalve zelf geen inzicht in de cliënten en de gemaakte afspraken. De gemeente heeft een IC-plan opgesteld waarin de wijze van verantwoorden is opgenomen. Met betrekking tot de lasten Jeugdzorg ZIN vraagt de Gemeente Soest per zorginstelling om een controleverklaring bij de productieverantwoording op basis van het landelijk protocol.

Uit onze controle blijkt dat er door de Gemeente Soest geen verschillen zijn geconstateerd tussen de eigen administratie en de productieverantwoordingen welke zijn voorzien van een controleverklaring. De productieverantwoordingen zijn gelijk aan de lasten in de jaarrekening. Daarmee bestaat geen fout omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van deze lasten.

Van een aantal zorginstellingen is geen controleverklaring ontvangen, waarmee kan worden onderbouwd dat voor de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk prestaties zijn verricht. Hierdoor is sprake van een onzekerheid ten aanzien van prestatielevering, zowel omtrent de getrouwheid als rechtmatigheid van deze lasten. Uitgaande van de interne beheersing op het proces van beschikkingen tot en met betalingen bij uw gemeente, de ervaringen uit voorgaande jaren, de uitkomsten van de in 2022 ontvangen controleverklaringen en de ontvangen bestuursverklaringen ramen wij het bedrag van deze resterende onzekerheid in totaliteit op € 260.000.

Wij concluderen dat de gerapporteerde fouten uit de accountantscontrole van Gemeenschappelijke Regeling BBS en de Gemeente Amersfoort voor het sociaal domein gering zijn. De grip door gemeente Soest op een groot deel van de lasten inzake Wmo en Jeugdzorg kan worden verbeterd door tussentijds kennis te nemen van uitkomsten resultaten procesbeheersing bij Gemeenschappelijke Regeling BBS en Gemeente Amersfoort.

Resterende onzeker-
heid Jeugdzorg en
Wmo circa
€ 260.000

Zelfstandig
onvoldoende grip op
lasten Wmo en Jeugd

Redelijkheid
belangrijkste
schattingselementen
vastgesteld

Actualisatie en bijstelling grondexploitaties

De veruit grootste balanspost met betrekking tot onderhanden projecten betreft de voorraden (grondexploitaties). Door de invloed van de parameters (zoals kostenstijgingen, fasering, druk op verkoopprijzen, rente-effecten) die bepalend zijn voor de in de toekomst te realiseren opbrengsten hebben wij bij onze controle de grondexploitaties diepgaand gecontroleerd.

Dalweg

De positie onderhanden werk grondexploitaties bestaat uit de boekwaarde voor bouwgrondexploitatie Dalweg ad € 2,3 miljoen ultimo 2021. Tot op heden is 17,5% van de totaal verwachte lasten ad € 15 miljoen gemaakt. Gezien de verkoop in 2024 en 2025 gepland staat, is er 0% van de verwachte opbrengsten ad eveneens € 15 miljoen verantwoord. In de huidige markt zien we een beperkt risico ten aanzien van de afzetbaarheid bij dit project.

Ultimo 2021 is een voorziening grondexploitaties gevormd tegen netto contante waarde ad € 0,4 miljoen (nominaal € 0,5 miljoen). Op grond van de berekening van de eindwaarden is een voorziening benodigd voor het project. In de jaarrekening is toegelicht dat door met name de stijging van de grondprijzen de in 2020 getroffen verliesvoorziening (€ 0,5 miljoen) voor € 0,1 miljoen is vrijgevallen.

Masterplan Soesterberg

De positie onderhanden werk grondexploitaties bestaat uit de boekwaarde voor bouwgrondexploitatie Masterplan Soesterberg met € 3 miljoen ultimo 2021. Tot op heden is 73% van de totaal verwachte lasten ad € 32 miljoen gemaakt. De opbrengsten zijn al voor 83% gerealiseerd. Het resterende nog te realiseren deel staat gepland in 2022 en 2023. In de huidige markt zien we een beperkter risico ten aanzien van de afzetbaarheid bij dit project.

Ultimo 2021 is een voorziening grondexploitaties gevormd tegen netto contante waarde ad € 7 miljoen (nominaal € 7,2 miljoen). Op grond van de berekening van de eindwaarden is een voorziening benodigd voor het project. De voorziening op de grondexploitatie is met € 3,5 miljoen gedaald ten opzichte van 2020 door een verschuiving van 'nog te maken kosten' voor onderdelen van het Masterplan waarvoor (nog) geen exploitatieopzet was vastgesteld door de gemeenteraad vrij te laten vallen en te verwerken in de bestemmingsreserve investeringsfonds (per saldo budget neutraal).

BBV wordt nageleefd

Bevindingen ten aanzien van naleving van de wettelijke verslaggevingsregels (BBV)

Wij hebben vastgesteld dat Gemeente Soest de wettelijke verslagleggingsregels (BBV) heeft nageleefd.

WNT-verantwoording
voldoet aan de
vereisten

Naleving van de (publicatieverplichtingen) WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing en vervangt tegelijkertijd de Wopt (Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens). Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechte in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen.

Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2021 niet meer bedragen dan € 209.000 per jaar. Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2021 van de Gemeente Soest niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2021 van de Gemeente Soest voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT. Dit is met inbegrip van de vertrekregeling van de voormalig gemeentesecretaris.

SiSa-bijlage

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachting accountantscontrole SiSa 2021. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij uw specifieke uitkeringen geen fouten geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

Het aantal SiSa-regelingen is in 2020 en 2021 fors toegenomen. Het monitoren van de besteding van de regelingen is belegd binnen verschillende personen in de organisatie. Wij adviseren u om een centraal coördinerende functie te aan te stellen voor de SiSa en een uniforme werkwijze te hanteren ten aanzien van de financiële verantwoording van de regelingen.

Geen bevindingen
SiSa-bijlage

Onderschrijding
baten/lasten
€ 2,4 miljoen

Lastenoverschrijdingen in het kader van begrotingsrechtmatigheid

In totaal heeft uw gemeente circa € 134 miljoen aan lasten begroot na wijziging, tegenover circa € 133 miljoen aan werkelijke lasten in 2021. Dit is in totaal een onderschrijding van € 1,3 miljoen (0,1%). Aan baten had uw gemeente een bedrag van € 136 miljoen begroot na wijziging, tegenover € 137 miljoen aan werkelijke baten in 2021. In totaal gaat het om een hogere realisatie van baten van € 1,2 miljoen (0,1%). Naast het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten kent een gemeente ook het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemmingen. Deze bestemmingen bestaan uit in de loop van het jaar gedane onttrekkingen uit reserves minus de tussentijdse stortingen in reserves.

De gemeenteraad autoriseert de begroting en stelt de kaders voor het college vast. Het college is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid binnen de gestelde begroting. Begrotingsafwijkingen dienen tijdig gesignaleerde en gerapporteerd te worden aan de gemeenteraad. Bij begrotingsoverschrijdingen die niet gedurende het jaar zijn voorgelegd aan de gemeenteraad is formeel sprake van een onrechtmatigheid. Echter hoeven deze overschrijdingen niet altijd te worden meegewogen in het accountantsoordeel bijvoorbeeld indien de overschrijdingen geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerd opbrengsten of overschrijdingen bij open-einde regelingen. In de toelichting op het overzicht van baten en lasten zijn de begrotingsoverschrijdingen nader weergegeven en geanalyseerd.

Controle begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2021, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door de raad nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Belangrijk hierbij is dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen per programma. Zie hierna voor een overzicht van de lastenoverschrijdingen per programma en de overschrijdingen van investeringskredieten. Op één programma is een begrotingsoverschrijding op de lasten geconstateerd. Deze overschrijding is in te delen in de onderstaande categorieën zoals opgenomen in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV.

LASTENOVERSCHRIJDING PROGRAMMA	BEGROTINGSAFWIJKING	ONRECHTMATIG	
		TELT NIET MEE IN OORDEEL	TELT WEL MEE IN OORDEEL
1. Bestuurlijke omgeving (totaal € 826.000)	De overschrijding van de lasten van de programmabegroting bestuurlijke omgeving worden gecompenseerd door hoger baten.	✓	

Wij verwijzen voor een inhoudelijke en meer specifieke analyse van de begrotingsafwijkingen naar de analyse zoals opgenomen in de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2021 (pagina 171).

Geen begrotings-
onrechtmatigheden die
meetellen in ons
oordeel

Bijlagen

- A [Onze controle](#)
- B [Bevindingen SiSa-bijlagen](#)

A. Onze controle

Doel en object van de controle

Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van de Gemeente Soest, in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld in overeenstemming met het BBV. Voor een uitgebreide beschrijving van onze aanpak verwijzen wij naar onze opdrachtbevestiging d.d. 12 oktober 2021 met kenmerk '54.267'.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door de raad vastgestelde toleranties gehanteerd. De raad heeft ons daarbij opgedragen om bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie. Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.333.000. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 66.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn. Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid en rechtmatigheid van de informatie in de WNT-verantwoording en de SiSa-bijlage van de jaarrekening. Voor de WNT en SiSa gelden specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven WNT- en SiSa-toleranties eveneens op correcte wijze toe.

Onafhankelijkheid

Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereisen dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controle cliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij bevestigen dat we geen giften hebben gegeven aan dan wel aangenomen van de organisatie of haar personeel. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden.

Opdracht en controleaanpak

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging van 12 oktober 2021. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging.

Onze controleaanpak is gebaseerd op een risicogerichte benadering. Deze aanpak gaat uit van een risicoanalyse op transactiestromen, zoals verkoopactiviteiten en personeelszaken. Daarnaast worden bedrijfsrisico's beoordeeld die voortvloeien uit de strategie en operaties van Gemeente Soest. In de risicoanalyse hebben wij beoordeeld in hoeverre de onderkende risico's van invloed kunnen zijn op de jaarrekening.

Strekking van de controleverklaring is goedkeurend

De risico's met een hoge waarschijnlijkheid van het zich voordoen en mogelijk materiële impact hebben in onze controle meer aandacht gehad. Deze risico's betreffen:

- ▶ In onze controlestandaarden (NV COS) wordt expliciet het risico van management override (bewuste beïnvloeding door bestuur of management van de jaarcijfers) als belangrijk te onderkennen significant risico benoemd. Als accountant moeten wij in onze werkzaamheden hier specifiek aandacht aan besteden. Wij zijn van mening dat binnen de gemeente de mogelijkheden, om buiten de getroffen interne beheersmaatregelen invloed uit te oefenen op de in de jaarrekening gepresenteerde uitkomsten, beperkt zijn. Om het resterende risico te beperken beoordelen wij schattingsprocessen en bijzondere journaalposten in detail.
- ▶ Het niet naleven van de Europese aanbestedingsregels.
- ▶ Onjuiste waardering bouwgronden in exploitatie (materiële post met verschillende schattingselementen).

Strekking van de controleverklaring

Aangezien de jaarrekening 2021 van Gemeente Soest aan de daaraan te stellen eisen voldoet, zijn wij voornemens een goedkeurende controleverklaring af te geven bij deze jaarrekening. Alle bevindingen voortvloeiend uit onze controle van de jaarrekening 2021 zijn afdoende behandeld en onze controle is afgerond.

Continuïteit

De waarderingen in de jaarrekening van Gemeente Soest zijn gebaseerd op de veronderstelling dat Gemeente Soest als geheel in continuïteit zal worden voortgezet. De inschatting of een duurzame voorzetting mogelijk is, inclusief de eventueel in de jaarrekening op te nemen toelichting, is de wettelijke verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders. Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van de door het college van burgemeester en wethouders ingeschatte mogelijkheden tot een duurzame voortzetting. Wij vinden deze inschatting aanvaardbaar.

De jaarstukken 2021 van uw gemeente bestaan uit:

- ▶ het jaarverslag 2021 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen);
- ▶ de jaarrekening 2021 (balans met toelichting, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting inclusief SiSa-bijlage en taakvelden).

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële afwijkingen

In het onderdeel 'programmaverantwoording' van het jaarverslag dient informatie opgenomen te worden over: wat hebben we gedaan, wat hebben we bereikt en wat heeft het gekost? De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals weerstandsvermogen, bedrijfsvoering etc.) het jaarverslag. Beide onderdelen vallen niet (expliciet) onder de controle van de jaarrekening. Het primaire object van de accountantscontrole (op grond van artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening (de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting). De inhoud van het jaarverslag (programmaverantwoording en paragrafen) hebben wij getoetst. Bij onze controle hebben wij geen materiële afwijkingen tussen het jaarverslag en de jaarrekening geconstateerd. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar.

De grondslagen van de jaarrekening 2021 zijn aanvaardbaar

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw gemeente zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2021. In 2021 zijn er geen wijzigingen geweest in toegepaste verslaggevingsgrondslagen die een aanzienlijke invloed hebben op de baten en lasten of de financiële positie van uw gemeente. Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie van uw gemeente en de baten en lasten in de jaarrekening. Daarnaast vereisen zij van het college en het management dat zij een oordeel vormen ten aanzien van soms moeilijke, subjectieve en complexe posities vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. Wij hebben het door het college en het management toegepaste proces met betrekking tot significante verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Fraude en non-compliance

Onze controle is niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude. Bij de planning voor de jaarrekeningcontrole, houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Daarnaast hebben wij beoordeeld in hoeverre sprake kan zijn van een risico omtrent corruptie. Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties op verschillende niveaus binnen de organisatie. Hiertoe hebben wij de mogelijke frauderisico's en de mogelijke fraudesituaties besproken met de directie en functionaris(sen) en met het college en de auditcommissie. Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen aanwijzingen voor materiële fraude opgeleverd.

Bij de beoordeling van het risico omtrent corruptie hebben wij gekeken naar klant specifieke omstandigheden zoals de geografische plaats van de activiteiten, hebben we gekeken naar de sectoren waar corruptie meer dan gemiddeld voorkomt en hebben we beoordeeld in hoeverre buitenlandse wetgeving als de UK Bribery Act en de US Foreign Corrupt Practices Act van invloed kunnen zijn.

Wij hebben aandacht besteed aan de compliance met de voor u van toepassing zijnde wet- en regelgeving en overige bepalingen voor zover wij die van belang achten in het kader van onze controle van de jaarrekening. Bij die werkzaamheden hebben wij geen materiële non-compliance geconstateerd.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, melding te maken van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Tijdens de interim-controle hebben wij ook relevante processen met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst. Voor onze bevindingen verwijzen wij naar onze managementletter 2021. Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de organisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld.

Gemeenten hebben een belangrijke rol in de keten als het gaat om duurzaamheid

Duurzaamheid is al onderdeel van uw beleid

Strategie vormgeven vanuit een aantal kernvragen

Onze visie op uw rol in verduurzaming

In 2015 zijn de duurzame ontwikkelingsdoelen (sustainable development goals) van de Verenigde Naties door alle lidstaten van de VN aangenomen. Deze doelen vormen de wereldwijde agenda voor duurzaamheid tot 2030. Zoals ook in meerdere publicaties van de VNG is verwoord, is ieders inzet hierbij nodig en die van gemeenten onmisbaar. In het bijzonder attenderen wij u op de publicatie van de VNG met als titel ‘De global goals in het gemeentelijk beleid - een handreiking voor de Nederlandse gemeenten’. Een publicatie waarin concreet per doel wordt ingegaan op uw mogelijke rol hierin.

Mede doordat in 2015 de doelstellingen voor 2030 zijn aangenomen is het onderwerp ‘duurzaamheid’ niet meer weg te denken van bestuursstafels in zowel de publieke als de private sector. Het hoeft weinig betoog dat voor overheden een regierol is weggelegd als het gaat om het uitvoering geven aan ambities, het stimuleren van gedragsverandering in de maatschappij en het financieel steunen van burgers en bedrijven. Als gemeente bent u de verbinding tussen vele partijen binnen en buiten uw gemeente, onder andere ten aanzien van zorg, sociale vangnetten, huisvesting, afvalbeheersing, de waterketen, enz.

In het kader van het Klimaatakkoord heeft u al het nodige uitgewerkt ten aanzien van klimaatadaptatie (doel 13) en de warmte-transitievisie (doel 7). Ook de Regionale Energiestrategieën (RES'en) zijn hieruit gevolgd. Aan een aantal van de andere doelen kunnen tevens lokale initiatieven worden gekoppeld. Het ontbreekt bij veel gemeenten echter aan een integrale strategie op het gebied van duurzaamheid in de breedte met als gevolg dat onvoldoende vanuit een regierol wordt gewerkt. Die integrale strategie is noodzakelijk om de juiste afwegingen te maken zodat u een inhoudelijke bijdrage levert aan de duurzaamheidsagenda 2030, maar deze ook kunt vertalen naar financiële impact. Gezien de enorme opgaven die er liggen is uw gemeente een wat ons betreft onmisbare schakel in deze keten.

Hoe komt u tot uw strategie?

Wij zien duurzaamheid in de breedte als een belangrijk aandachtspunt voor uw gemeente. We noemen een aantal vragen die kunnen helpen bij het invullen van uw regierol:

- ▶ Wat is uw ambitie ten aanzien van duurzaamheid binnen de gemeente of regio?
- ▶ Hoe ver bent u met uw dialoog met betrokkenen (stakeholder dialoog) om de belangrijkste thema's voor uw duurzaamheidsstrategie te onderkennen?
- ▶ In hoeverre heeft u duurzaamheid tot speerpunt in uw collegeprogramma opgenomen?
- ▶ Hoe concreet en meetbaar zijn de doelstellingen die u zich gesteld heeft?
- ▶ Kent u de meerjarige impact van uw ambities op uw begroting?

Zomaar een aantal wezenlijke basisvragen die noodzakelijkerwijze beantwoord moeten worden om op een gestructureerde en gedegen wijze invulling te kunnen geven aan uw rol. Dit vraagt ook een programmatische aanpak in de organisatie, zowel op inhoud als op aansturing. Een ambitie moet immers vertaald worden naar concrete doelen en kpi's en de uitvoering moet tenslotte ook gemonitord, bijgestuurd en gerapporteerd worden. Een betrouwbare totstandkoming van deze informatie is daarbij een belangrijke randvoorwaarde, zeker als bij dergelijke informatie mogelijk op termijn ook een controleverklaring verstrekt moet worden zoals in het bedrijfsleven het geval wordt (CSR). Overigens een aspect dat voor gemeenten nog niet aan de orde is.

Hoe nu verder?

Dit voorjaar zijn de gemeenteraadsverkiezingen geweest. U heeft de taak een nieuw college te vormen met een nieuw 4-jarig collegeprogramma. Wij raden sterk aan hierin wederom expliciet ruimte te scheppen voor het thema duurzaamheid als ‘rode draad’ in het collegeprogramma. Om u te helpen in dat traject, hebben wij onderstaande routekaart ontwikkeld. Hierin zijn achtereenvolgens alle te zetten stappen in dit kader opgenomen. Daarbij is ook aandacht voor de inbedding in de organisatie.

Goede voorbeelden van gemeenten die duurzaamheid al expliciet als thema hebben omarmd zijn Nijmegen en Utrecht. Deze gemeenten geven transparant en concreet, elk op eigen wijze, inzicht in de doelstellingen en de realisatie hiervan.

Wij gaan graag met u het gesprek aan om u waar nodig te kunnen ondersteunen in dit proces van het bepalen van ambities en strategie, de vertaling naar de organisatie en de monitoring en rapportage hiervan. Gezien het belang van dit thema en onze maatschappelijke rol, hebben wij het bevorderen van verduurzaming en het transparant hierover rapporteren tot een van onze speerpunten gemaakt.

Strategie en ambitie	▶ Analyse waar ESG nu staat in de organisatie (ESG volwassenheidsanalyse) ▶ Bepaal de duurzaamheidsambitie ▶ Governance & oprichten van een ESG werkgroep ▶ Bepalen materiële thema's (stakeholder dialoog)
Sturen	▶ Definieren van niet-financiële prestatie indicatoren (KPI's) ▶ Verbeteren datakwaliteit ▶ Ontwikkelen interne rapportage (geïntegreerd dashboard)
Rapporteren	▶ Ontwikkelen Integrated Report ▶ “Assurance-readiness” → toets aan wet-en regelgeving/ standaarden) ▶ Opstellen en publiceren verslag
Assurance	▶ Assurance bij Integrated Report ▶ Evaluatie en verbetering

B. Bevindingen SiSa-bijlagen

B. Bevindingen SiSa-bijlage (1)

Inleiding

Bij de jaarrekening wordt als bijlage de SiSa-verantwoording toegevoegd. De Gemeente Soest heeft de rechtmatige totstandkoming van de SiSa-bijlage getoetst. In onderstaande tabel zijn de te rapporteren bevindingen opgenomen:

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2021 in het kader van SiSa worden verantwoord. Per regeling is aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

Strekking controleverklaring getrouwheid (jaarrekening)	GOEDKEUREND
Strekking controleverklaring rechtmatigheid (jaarrekening)	GOEDKEUREND

NR.	SPECIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
A7	Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving			
A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen			
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek			
C1	Specifieke uitkering reductie energiegebruik			
C43	Regeling reductie energiegebruik woningen			
C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire			
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)			
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen			
E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï			
E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer			
E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027			
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2021			
G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2020			

B. Bevindingen SiSa-bijlage (2)

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2021			
G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020			
G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel			
H4	Specifieke uitkering Sport			
H8	Specifieke uitkering voor lokale Sportakkoorden (Regeling Sportakkoord)			
H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken			
H16	Regeling specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden			

Tozo

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2021			
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen			
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen			
G4	Tozo 2			
G4	Tozo 3			
G4	Tozo 4			
G4	Tozo 5			
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gedeerde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T			
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gedeerde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T			
G4A	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Fout		
G4A	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Onzekerheid		
G4A	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Formele onrechtmatigheid		
G4A	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Fout		
G4A	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Onzekerheid		
G4A	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	Fout		
G4A	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	Onzekerheid		
G4A	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Fout		

Tozo (vervolg)

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
G4A	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Onzekerheid		
G4A	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Formele onrechtmatigheid		
G4A	Tozo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Fout		
G4A	Tozo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Onzekerheid		
G4A	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Fout		
G4A	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Onzekerheid		
G4A	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Formele onrechtmatigheid		
G4A	Tozo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Fout		
G4A	Tozo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Onzekerheid		
G4A	Omvang vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Fout		
G4A	Omvang vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Onzekerheid		

bdo.nl